

1.1. Za mene samo najbolje

Kao i svaki roditelj, vjerujemo da svomu djetetu želite samo ono najbolje. Možda se sad pitate kakve to veze ima s onim što uče o internetu. Vjerujte da ima, i to velike... Vidjet ćete.

Uzmimo za primjer da vaše dijete mora provesti neko istraživanje u sklopu nekakva projekta ili jednostavno treba napisati referat na zadanu temu iz Prirode. Prije digitalnoga doba, u kojemu smo se našli, savjet bi roditelja bio: „Uzmi iskaznicu iz gradske knjižnice, ponesi bilježnicu i pribor za pisanje, a knjižničarka će ti pomoći pri odabiru literature. Samo reci o kojoj se temi radi”.

Većina bi roditelja vjerojatno otišla s djetetom u knjižnicu. Danas sklop raznoraznih čipova (računalo) postaje djetetova virtualna čitaonica i vi to ne možete promijeniti. Iako su stvari malo drukčije posložene, to ne znači da vi kao roditelj ne trebate sudjelovati i pomoći djetetu. Naprotiv! Činjenica je da djeca većinu potrebnih informacija pronalaze na internetu. Na taj si način štede vrijeme, a i lako im je dostupno (morate priznati da u kućnoj biblioteci možda nemate ni tri knjige iz zoologije koje bi djetetu mogle pomoći oko referata).

No kako možete pomoći da u tome svijetu prepunome informacija pronađe ono što je za nj najbolje?

Prvo, bilo bi najbolje biti uz dijete dok pretražuje. Tako ćete imati kontrolu nad djetetom da zaista radi ono što treba i da neće besciljno lutati od informacije do informacije. Naravno, pritom i vi morate znati neka pravila i načine pretraživanja.

Google (google.hr) nije jedina stranica koja ima uslugu pretraživanja. Stranice na kojima još možete kvalitetno pretraživati su Yahoo (yahoo.com) i Bing (bing.com). Pretraživanjem više različitih stranica dobit ćete i više različitih rezultata. Odaberite onaj pretraživač koji najviše odgovara vašim i djetetovim potrebama. Autor na internetskim stranicama može biti bilo tko. Dobar je primjer za to Wikipedija gdje svatko tko misli da nešto zna o određenoj temi, može upisivati i mijenjati podatke. Zato baš nije najbolji izbor uzimati Wikipediju kao osnovni izvor informacija kad pišemo na temu za koju su nam potrebni pouzdani podatci.

Kako pretraživati brzo i pouzdano?

Uzmimo za primjer da je naslov referata iz Prirode *Riba klaun* (vrsta ribe iz animiranoga filma *U potrazi za Nemom*). Učitelj je vašemu djetetu zadao da istraži u kojemu oceanu živi, čime se hrani, može li živjeti i na drugim mjestima osim u prirodi, koje su zanimljivosti povezane sa spolom te ribice. Kako biste na relativno brz način došli do rezultata, postoje neki načini koje možete iskoristiti pri pretraživanju:

1. Pri pretraživanju se treba koristiti s više konkretnih ključnih riječi kako biste dobili što uže rezultate, npr. riba klaun ocean (uz ribu pretražuju se i oceani koji su s njom povezani).
2. Koristite se navodnicima (Shift + 2) za ključne riječi ili fraze koje tražite, npr. „riba klaun hrana” – umjesto riba klaun hrana (pretraživač tako pronalazi isključivo taj naziv).
3. Prije riječi koju ne želite da pretraživač nađe koristite se znakom – (minus), npr. riba klaun –koraljni –greben. Tako će pretraživač naći o uzgoju ribe klauna u akvariju, ali ne i o ribi klaunu na koraljnome grebenu (njezinu prirodnome staništu).

1.1. Za mene samo najbolje

Nemojte uvijek odabrati prvu stranicu koju vam pretraživač ponudi, najčešće je sponzorirana i puna oglašivača, a oni mogu rezultirati i nekim virusima.

Vrlo je bitno znati procijeniti istinitost informacija na internetu. Neki od načina koji vam mogu pomoći pri procjeni članka ili stranice koju pronađete jesu sljedeći:

- članak ima navedenog autora, datum i vrijeme objavljivanja
- stranica nema mnogo reklama i lako se otvara
- navedeno je kojemu je uzrastu stranica namijenjena
- sadržava dovoljno iskoristivih informacija
- sa stranicom se jednostavno služi (ima sadržaj, dovoljno velika slova, poveznice su vidljivo označene)
- navedena je adresa na koju možete kontaktirati autora ako imate kakvih pitanja.

Osim što je na internetu teško doći do odgovarajućih željenih informacija, teško je i razlučiti koje su stranice s informacijama sigurne (neke imaju zaštitu), a koje nisu (neke ih nemaju). Razlika od jedne do druge upravo je u njezinu nazivu.

Pri analiziranju ovih dviju stranica: <https://ocjene.skole.hr/> i <http://www.skole.hr/> uočit ćete razliku u njihovu nazivu. Prva u nazivu sadržava https, a druga http. Koja je razlika? HTTPS stranica je ona koja ima zaštitu, sigurnosni zapis koji potvrđuje da je to zaista stranica za koju se predstavlja, a http su stranice bez takve zaštite. Dakle, već iz samoga naziva vidljiva je njezina sigurnost.

Kao poticaj da pretražujete zajedno sa svojim djetetom možete pogledati video koji govori upravo o tome, a nalazi se na sljedećoj poveznici: petzanet.HR/Modul3/poveznice.

I za kraj, pretražujte sa svojim djetetom. Kako ste listali knjige, čitali priče, tako i „guglajte“ s njim. Ima mnogo zanimljivih tema i djetetu i vama, edukativnih i zabavnih. A usput, možda od svoga djeteta nešto doznate ili vas nečemu nauči.

